

неких резултата бити, али је пессимиста када је упитању озбиљна реформа јавних финансија, које су и саме идеалан простор за корупцију и намештања. „Подједнако лоше је да власт притиска тужилаштво и судство да нешто раде брже и одлучније, као и да их притиска да неки случај заташкава или држи у фиоци. Ако говоримо о приватизацији, лоше је што Влада није реаговала све ове године и што на време није имала воље да реши спорне случајеве на овај или онај начин. Али ово је пре свега ствар тужилаштва и судова, а не Владе. Нажалост, чињеница је да у Србији и ово зависи од политичке воље власти“, одговара Ненадић на питање да ли можемо очекивати још хапшења учесника у аферама након формирања нове владе Србије.

ПАД За разлику од већине јавности, али и самих политичких актера, који се, опет због притиска ЕУ, углавном баве приватизационим аферама и учесницима у њима, обећавају преиспитивање спорних приватизација и пљачке државе и њених грађана, за Ненадића је борба са корупцијом нешто сасвим друго. „То је пре свега реформа система јавних набавки, тужилаштва и судова, боља контрола финансирања политичких партија, контрола имовине државних функционера... То би требало да буду приоритети рада нове владе, а преиспитивање приватизација и учесника у њима треба препустити тужилаштву и судовима“, каже Ненадић.

У супротном, рејтинг Србије на листи Транспаренси интернешенала, са ухапшеним српским Санадером или без њега, из године у годину биће све гори. Само у 2011. години пао је са 78. на 86. место, од укупно 182 земље у којима Транспаренси интернешенал мери индекс корупције. Институционално подмићивање толико је у Србији узело маха да је приликом посете Србији Пол Винке, стручњак ЕУ за борбу са корупцијом у здравству, увиdeo да је како каже „у Србији систем неформалног плаћања лекара институционализован до те мере да то није видео ни у једној земљи“. А здравство је само једна од карика у српском ланцу корупције.

Поредећи Србију са развијеним земљама Запада које ни саме нису имуне на корупцију и које такође сва-

СЛУЧАЈ САНАДЕР

Хрватско суђење века

У случају бившег хрватског премијера Иве Санадера суд има пуне руке посла.

Толико да ће се о оптужницима против њега расправљати сваког радног дана. О првој оптужници два, а о другој три дана.

Понедељком и уторком уз Санадера ће на оптужничкој клупи седети и цела, некада владајућа странка ХДЗ. У највећем суђењу у Хрватској оптужени се терете да су у периоду од 2003. до 2009. из државних предузећа, преко приватне фирме „Фими медија“, присвојили око 10 милиона евра. Четири милиона су, како тврди тужилаштво, отишла у црни фонд ХДЗ-а, а два је узео Санадер лично.

Истовремено, бившем премијеру суди се и за ратно профитерство, терети се, наиме, да је као заменик министра иностраних послова 1994. године примио провизију за склапање кредита од Хипо банке у износу од 400.000 евра, чиме се обавезао и да ће олакшати улазак те стране банке на хрватско тржиште.

Обједињена оптужница обухвата и 10 милиона евра које је наводно примио од мађарске нафтне компаније МОЛ, како би јој омогућио преузимање управљачких права у хрватској компанији ИНА.

Санадер је ухапшен децембра 2010. године у Аустрији, да би јула те године био изручен Хрватској. Из хрватског притвора изашао је децембра 2011. године, пошто је претходно предао пасош и положио највећу кауцију у историји

AFP/Hrvoje Bolan

хрватског судства - 1,6 милиона евра, од чега око 300.000 евра у новцу, а остатак у некретнинама.

По многочому Санадеров случај улази у историју хрватског судства, па чак и по обиму оптужнице, која у случају присвајања новца из државних предузећа има око 500 страница. Одбрана је у овом процесу предложила око 200 сведока, а тужилаштво око 350.

Афера бившег премијера увезала је политички врх, пословни свет, али и свет забаве. Очекује се зато да ће се као сведоци појавити цело Председништво ХДЗ-а, укључујући садашњу председницу странке, а бившу премијерку Јадранку Косор. На списку су и водећи хрватски предузетник Ивица Тодорић, али и певачи Мишо Ковач, Марко Перковић Томпсон и Нина Бадрић, који су, наводно, такође исплаћивани из црног фонда ХДЗ-а.

И. Јанковић ■

ко мало потресају велики коруптивни скандали, Владимир Радомировић, главни уредник антикорупцијског сајта Пишталка каже да је кључна разлика што код нас случајеви корупције углавном остају неоткривени и непроцесирани.

„У развијеним земљама корупционашке афере углавном откривају медији, а онда реагују истражни органи. Код нас су медији под контролом партија и оглашивача и од њих не можете очекивати да открију аферу. С друге стране, ако се она и открије нема реакције надлежних истражних и правосудних органа. Напротив“, каже Радомировић.

НЕДОДИРЉИВИ У Пишталци тако на воде примере у којима су кажњене и санкционисане особе које су пријавиле или указале на корупцију, док су учесници у корупцији остали недодирљиви. Попут жене која је признала да је

дала мито лекару да би што пре оприсао њеног тешко болесног оца, да би судски процес био завршен тако што је лекар ослобођен кривице за примање мита, а она осуђена јер је дала новац! Или пример судије у Шапцу Биљане Мраовић, која је у жалби кабинету председника Србије Бориса Тадића навела како њен колега у Вишем суду прима новац од адвоката и због тога обара њене пресуде. Уместо истраге о њеним наводима она је добила претњу тужбом.

Управо реформе које ће омогућити да се овакве ствари убудуће не дешавају, аналитичари наводе као најбитнији задатак нове владе Србије, ма ко од политичких странака да је буде чинио. Јер ће у противном све остати само предизборна фарса у којој се очи јавности замагљују по неким привођењем и почетком лова на вештице чије хапшење се одлаже већ годинама.

**Пол Винке,
стручњак ЕУ
за борбу са
корупцијом
у здравству
каже да
ни у једној
земљи није
видео систем
неформалног
плаћања
лекара као у
Србији**